

EXAMENREGLEMENT

STEDELIJKE SCHOLENGEMEENSCHAP NIJMEGEN

2011-2012

Stedelijke Scholengemeenschap Nijmegen

	<u>Bezoekadres</u>	<u>Postadres</u>
	IJsbeerstraat 12	Postbus 31091
	6531 PL Nijmegen	6503 CB Nijmegen
tel.:	024 - 3563974	e-mail: info@ssgn.nl
fax :	024 - 3541087	web: www.ssgn.nl

Deel 1: Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- a. de wet: de Wet op het voortgezet onderwijs;
- b. de minister: de Minister van Onderwijs en Wetenschappen;
- c. Informatie Beheer Groep: de Informatie Beheer Groep, genoemd in de Wet verzelfstandiging Informatiseringsbank;
- d. inspectie: de inspectie, bedoeld in artikel 113 of 114 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- e. school: de Stedelijke Scholengemeenschap Nijmegen (SSgN);
- f. bevoegd gezag: het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het voortgezet onderwijs, i.c. het bevoegd gezag van de SSgN;
- g. rector: de rector van de SSgN;
- h. examinator: degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak;
- i. kandidaat: ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten;
- j. VWO: voorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 7 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- k. HAVO: hoger algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 8 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- l. VMBO: voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 10 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- m. staatsexamencommissie: een commissie als bedoeld in artikel 60 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- n. CEVO: de centrale examencommissie vaststelling opgaven, genoemd in artikel 39, eerste lid van de Eindexamenbesluiten;
- o. toets: een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht;
- p. herkansing: het opnieuw dan wel alsnog deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen.

Artikel 2 Toelating tot het examen

1. Leerlingen van de Stedelijke Scholengemeenschap Nijmegen worden door het bevoegd gezag in de gelegenheid gesteld ter afsluiting van hun opleiding een eindexamen af te leggen.
2. Het bevoegd gezag kan kandidaten tot het eindexamen toelaten die niet als leerling van de school zijn ingeschreven.

Artikel 3 Afnemen examen

1. De rector en de examinatoren van de school nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De rector wijst een, twee of drie personeelsleden aan tot secretaris van het eindexamen.

Artikel 4 Indeling eindexamen

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen VWO en HAVO omvat mede een profielwerkstuk, het schoolexamen VMBO een sectorwerkstuk.

Artikel 5 Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling of ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de rector maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgend tijdvak van het centraal examen, dan wel ten overstaan van de staatsexamencommissie.

3. De rector kan een kandidaat die ten onrechte verzuimd heeft of die in gebreke is gebleven t.a.v. het verantwoorden van verzuim uitsluiten van deelname aan herkansingen in de eerstvolgende herkansingsperiode.
4. Het besluit waarbij een in het eerste of derde lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
5. De kandidaat kan tegen een beslissing van de rector in beroep gaan bij de

Centrale Commissie van Beroep

Postbus 1004

6501 BA Nijmegen

Het beroep kan worden ingediend op grond van strijd met een algemeen verbindend voorschrift, dan wel met de redelijkheid en billijkheid.

Het beroepsschrift dient binnen 3 dagen schriftelijk bij de commissie te worden ingediend. Het beroep wordt geadresseerd aan het postadres van de commissie.

Het beroepsschrift is ondertekend en houdt in:

- Naam, adres en woonplaats van de kandidaat.
- Naam, adres van de betrokken school.
- Een afschrift van de bestreden beslissing.
- De gronden waarop het beroep berust.

Artikel 6 **Onvoorzien**

1. In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de rector.
2. Door nieuwe ministeriële bepalingen kunnen we genoodzaakt zijn af te wijken van dit examenreglement.

Deel 2: Regeling schoolexamen

Artikel 7 **Schoolexamen**

1. Het schoolexamen bestaat uit:
 - a. toetsen met gesloten en/of open vragen;
 - b. praktische opdrachten;
 - c. het sectorwerkstuk VMBO / profielwerkstuk HAVO en VWO
 - d. handelingsdelen (VMBot)
2. In het PTA-boekje wordt per schoolsoort tenminste aangegeven:
 - a. onderdelen van het examenprogramma die in de loop van het schoolexamen worden getoetst in de diverse leerjaren;
 - b. de wijze waarop de toetsing plaatsvindt;
 - c. de weging van de betreffende toets of praktische opdracht.
3. Bij het VMBO vangt het schoolexamen aan in klas 3. Bij HAVO en VWO begint het schoolexamen in klas 4. Het totale schoolexamen moet uiterlijk 2 weken voor aanvang het centraal examen zijn afgerond.
4. Minstens een week voor de aanvang van het centraal examen deelt de rector aan de kandidaten schriftelijk mede welke eindcijfers zij hebben behaald voor het schoolexamen in de vakken waarin zij tevens centraal examen zullen afleggen. Ook wordt uiterlijk twee weken voor de herexamens meegedeeld wat de eindcijfers zijn van de afgelegde schoolexamens voor de vakken waarvoor geen centraal examen wordt afgelegd, alsmede de beoordeling van het sectorwerkstuk / profielwerkstuk en de vakken waarvoor geen eindcijfer maar een eindbeoordeling wordt vastgesteld.
5. De resultaten van het schoolexamen worden vervat in het examendossier zijnde het geheel van de onderdelen van het schoolexamen (zie hiervoor artikel 16).

Artikel 8 **Beoordeling**

1. De docent die belast is met het verzorgen van onderwijs aan een kandidaat in enig jaar waarover het schoolexamen zich uitstrekt, treedt in dat jaar op als examinerator.
2. De examinerator stelt van de genoemde onderdelen in het programma van toetsing en afsluiting de beoordeling van de prestaties vast. De beoordeling wordt uitgedrukt in cijfers van 1 tot 10 waarvan de tussenliggende cijfers niet meer dan een decimaal mogen bevatten. Bij de vakken LO en Kunstvakken I en het sectorwerkstuk wat betreft het VMBO en de vakken CKV en LO wat betreft HAVO en VWO, worden de kwalificaties "goed", "voldoende", "onvoldoende" gebruikt.
3. Bij een onderdeel dat schriftelijk wordt geëxamineerd, stelt de examinerator het cijfer vast op basis van een correctievoorschrift, dat door de vaksectie is vastgesteld en na afloop ter inzage is van de kandidaat.

4. Bij een praktische opdracht en een opdracht uit de handelingsdelen wordt aan de kandidaten vooraf meegedeeld wat de beoordelingscriteria zijn. Die criteria zijn door de vaksectie vastgesteld.
5. Het gewogen gemiddelde van de in het programma van toetsing en afsluiting genoemde toetsen en het gewogen gemiddelde van de daarin vermelde praktische opdrachten wordt bepaald op een decimaal nauwkeurig en vormen de basis van het eindcijfer van het schoolexamen. Op basis van door de minister bepaalde verhouding van de relatieve zwaarte van beide componenten in het betreffende vak wordt vervolgens berekend wat het eindcijfer bedraagt. Daarbij is het eindcijfer van het schoolexamen voorzien van de naastgelegen eerste decimaal. Is het schoolexamen tevens eindcijfer ten behoeve van het toepassen van de slaag /zakregeling dan wordt het gewogen gemiddelde cijfer van toetsen en praktische opdrachten afgerond tot een geheel getal waarbij een decimaal van 5 of meer wordt afgerond naar boven.
6. De rector rapporteert minstens drie maal per jaar aan de kandidaat die het schoolexamen aflegt omtrent de voortgang van het schoolexamen. Daarbij worden alle cijfers van het lopende schooljaar vermeld.
In afwijking van het bovenstaande wordt in het laatste leerjaar minstens twee maal gerapporteerd.
7. Handelingsdelen moeten overeenkomstig de criteria zijn afgerond.

Artikel 9 **Herkansingsregeling**

1. Herkansingsregeling voor toetsen die meetellen voor het schoolexamen

Deze herkansingsregeling geldt voor toetsen (T1, T2, T3 enz.) en praktische opdrachten (P1, P2, P3 enz.), die meetellen voor het schoolexamen

Voor voortgangstoetsen geldt deze herkansingsregeling niet. Wanneer iemand een voortgangstoets wil herkansen, is dat een zaak van overleg tussen leraar en leerling.

Voor handelingsdeel-opdrachten en voor het profielwerkstuk geldt deze herkansingsregeling niet. Zie daarvoor het examenreglement.

2. De herkansingsregeling voor SE-toetsen 2011-2012 is:

- a. Na elke toetsweek krijgen de leerlingen de mogelijkheid om één of twee toetsen die meetellen voor het schoolexamen, te herkansen.
- b. Het aantal herkansingen dat een leerling per blok mag maken is:
 - In 4 vmbo-t: 2 herkansingen per blok
 - In 4 havo: 1 herkansing per blok
 - In 5 havo: 2 herkansingen per blok
 - In 4 vwo: 1 herkansing per blok
 - In 5 vwo: 1 herkansing per blok
 - In 6 vwo: 2 herkansingen per blok

De toetsen van toetsweek 4 kunnen pas het volgende cursusjaar, in blok 1, worden herkanst.

En daarbij geldt dat het aantal herkansingen bepaald wordt door het leerjaar waar de leerling dan in zit (dus een leerling uit 5 havo mag tijdens het dagdeel dat gereserveerd is voor herkansingen in blok 1 TWEE toetsen uit blok 4 van 4 havo herkansen).
- c. Je kunt aan die herkansingen deelnemen in twee gevallen:
 1. als je voor de toets een cijfer haalde, waarvan je denkt dat je dat kunt verbeteren.
 2. als je tijdens een toets afwezig was.

Er zijn dus maar twee mogelijkheden om een toets te maken, nl. op het afgesproken toetsmoment of op een vooraf bepaalde herkansingsochtend of -middag in het blok volgend op de toetsweek. Dit geldt voor zowel herkansen als inhalen!
- d. SE-toetsen worden uiterlijk in week 2 van een blok teruggegeven aan de leerlingen.
- e. Leerlingen kunnen zich vanaf week 2 tot de inschrijvingsdeadline die op de website wordt vermeld, digitaal via onze website (zie onder het kopje "Hoe moet je inschrijven") aanmelden voor de herkansingen.
- f. Voor de afwijkende momenten in blok 4 verschuiven deze data mee met het moment van afname van de herkansingen.
- g. Per blok wordt één dagdeel aangewezen waarop de herkansingen plaatsvinden.
 - In blok 1 en 2 zal dat voor de eindexamenkandidaten in week 4 en voor de niet-eindexamenklassen in week 5 plaatsvinden;
 - In blok 3 en 4 zal dat voor de eindexamenkandidaten in week 3 en voor de niet-eindexamenklassen in week 4 plaatsvinden.
- h. De dagdelen zullen over de week verdeeld worden.
- i. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van dagdelen die geen of weinig lesuitval kosten.

Eventuele wijzigingen worden op de website en de schermen gepubliceerd.

- j. Wanneer een kandidaat niet verschijnt op een afgesproken herkansing, zonder dat daarvoor naar de beoordeling van de rector een geldige reden aanwezig was, wordt door de rector het cijfer 1 toegekend.
- k. Het definitieve cijfer voor de S.E. toets wordt het hoogst behaalde cijfer.
- l. Zie ook de artikelen van het examenreglement en de website onder herkansingen.

Artikel 10 Het sectorwerkstuk in het VMBO

1. Het schoolexamen VMBO omvat mede een sectorwerkstuk. Dit is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in de door de kandidaat gekozen sector.
2. Het sectorwerkstuk heeft betrekking op tenminste twee vakken uit het gekozen vakkenpakket met minimaal één vak uit de gekozen sector.
3. De examinatoren van de door de kandidaat bij het werkstuk betrokken vakken komen in gemeenschappelijk overleg tot de beoordeling "goed" dan wel "voldoende" dan wel "onvoldoende".
4. Is de beoordeling "onvoldoende" dan stellen de examinatoren de kandidaat één maal in de gelegenheid het sectorwerkstuk aan te passen. De termijn waarbinnen dit moet gebeuren wordt door de examinatoren in overleg met de rector vastgesteld.
5. Aan de kandidaten worden schriftelijk richtlijnen en beoordelingscriteria ter hand gesteld voor het maken van een sectorwerkstuk.

Artikel 11 Het profielwerkstuk in het HAVO en VWO

1. Het schoolexamen HAVO en VWO omvat mede een profielwerkstuk. Dit is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in de door de kandidaat gekozen profiel.
2. Het profielwerkstuk heeft betrekking op tenminste een profielvak. Voor het profiel Cultuur en Maatschappij worden Engelse taal en letterkunde en Nederlands taal en letterkunde als profielvakken gerekend.
3. De examinatoren van de door de kandidaat bij het profiel betrokken vakken komen in gemeenschappelijk overleg tot een cijfer.
4. Herkansingsregeling:
Na de beoordeling kan door de kandidaat een herkansing worden aangevraagd.. De examinatoren stellen de kandidaat één maal in de gelegenheid het profielwerkstuk aan te passen. De termijn waarbinnen dit moet gebeuren wordt door de examinatoren in overleg met de examencommissie en rector vastgesteld.

Artikel 12 Herexamen van het schoolexamen.

1. Voor een vak waarin alleen een schoolexamen wordt afgelegd, kan een kandidaat opnieuw schoolexamen afleggen indien hij voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan een zes of de kwalificatie "onvoldoende". Het herexamen bevat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het schoolexamen, waarbij rekening wordt gehouden met reeds voldoende onderdelen.
Voor het VMBO geldt dat er voor drie vakken herexamen afgelegd kan worden, namelijk: Maatschappijleer, Kunstvakken I en Lichamelijke Opvoeding.
2. De examinator stelt van te voren vast hoe het cijfer van het herexamen wordt bepaald indien voldoende cijfers van het eerder afgelegde schoolexamen bij de beoordeling van het herexamen worden betrokken en deelt dit schriftelijk mee aan de rector en de kandidaat.
3. Het hoogste van de cijfers van het herexamen en het eerdere cijfer van het schoolexamen geldt als eindcijfer voor dat vak.
4. Een herexamen wordt afgelegd in het schooljaar waarin dat vak wordt afgesloten.
5. Het herexamen omvat een toets. Indien nodig strekt de toets zich over meerdere zittingen uit.

Artikel 13 Afronding van het schoolexamen VMBO.

1. Een kandidaat heeft het schoolexamen afgerond indien:
 - a. het sectorwerkstuk is beoordeeld met "voldoende" of "goed" en
 - b. de praktische opdrachten en toetsen van de eindexamenvakken zoals aangegeven in het programma van toetsing en afsluiting zijn afgelegd en derhalve voor deze vakken een eindcijfer is verkregen en
 - c. lichamelijke opvoeding en kunstvakken I zijn afgesloten met voldoende resultaat en
 - d. het programma van de twee extra derdeklas - vakken volledig is getoetst zoals aangegeven in het PTA en
 - e. de handelingsdelen van de door de kandidaat gevolgde vakken naar behoren zijn afgerond.
2. Een kandidaat kan niet aan het centraal examen deelnemen indien een of meer onderdelen als genoemd in het eerste lid niet zijn afgerond.

Artikel 14 Afronding van het schoolexamen HAVO en VWO

1. Een kandidaat heeft het schoolexamen afgerond indien:
 - a. het profielwerkstuk is beoordeeld en
 - b. de deelvakken CKV en lichamelijke opvoeding zijn beoordeeld met "voldoende" of "goed", waarbij deze beoordeling uitgaat van de mogelijkheden van de kandidaat en
 - c. de praktische opdrachten en toetsen van de vakken uit het algemene gedeelte als aangegeven in het programma van toetsing en afsluiting zijn afgelegd en derhalve voor deze vakken een eindcijfer is verkregen en
 - d. de vakken van het gekozen profiel zijn getoetst als aangegeven in het programma van toetsing en afsluiting en
 - e. in het vrije deel door VWO-kandidaten voor tenminste 440 en door HAVO-kandidaten voor tenminste 320 studielasturen zijn besteed aan examenvakken en daarin getoetst zijn volgens de in het programma van toetsing en afsluiting genoemde onderdelen en
 - f. de overige onderdelen in het vrije deel die niet betrekking hebben op onderdelen die door de minister van eindtermen zijn voorzien naar behoren zijn gevolgd of afgelegd en
 - g. de overige onderdelen in het vrije deel die door de minister van eindtermen zijn voorzien en waarvan de kandidaat te kennen geeft deze onderdelen te laten betrekken bij de slaag/zakregeling zijn afgelegd overeenkomstig het programma van toetsing en afsluiting
2. Een kandidaat zal geen diploma kunnen ontvangen indien een of meer onderdelen als genoemd in het eerste lid niet zijn afgerond.

Artikel 15 Het examendossier

1. Het examendossier wordt gevormd door een beoordelingsoverzicht alsmede verder in dit artikel genoemde onderdelen.
2. De examinator meldt binnen een termijn van een week na bespreking van een toets of praktische opdracht het resultaat per kandidaat op de door de rector aangegeven wijze.
3. Het gestelde in het tweede lid is tevens van toepassing op:
 - a. een door de kandidaat afgelegde herkansing als bedoeld in artikel 9.
 - b. de beoordeling van het sectorwerkstuk / profielwerkstuk.
4. De in lid 2 genoemde meldingen resulteren in het in lid 1 bedoelde beoordelingsoverzicht zijnde de hoofdpijler van het examendossier.
5. De examinator bewaart tot een half jaar na het verlaten van de school door de betrokken kandidaat een exemplaar van de opgaven van elke voor het schoolexamen meetellende toets of praktische opdracht met de wijze waarop de beoordeling tot stand is gekomen.
6. De kandidaat bewaart de door hem gemaakte toetsen tot een half jaar na het verlaten van de school.
7. De kandidaat is houder van de kunst-, letterkunde- en schrijfdossiers. Indien de kandidaat een of meer nog te beoordelen dossieronderdelen niet kan overleggen, worden deze onderdelen als niet voltooid beschouwd.
8. De kandidaat is houder van het sectorwerkstuk / profielwerkstuk. De examinatoren van het werkstuk leggen schriftelijk hun beoordeling vast volgens door het bevoegd gezag daartoe aangegeven richtlijnen.

Artikel 16 **Beroep tegen een beoordeling**

1. Een kandidaat en /of zijn ouders (verzorgers) kan (kunnen) tot uiterlijk vijf schooldagen na het vernemen van een beoordeling hiertegen schriftelijk beroep aantekenen bij de schoolexamencommissie. Het beroep kan betrekking hebben op omstandigheden die het afleggen van de toets nadelig hebben beïnvloed of op de interpretatie van een of meerdere onderdelen van de toets.
2. De schoolexamencommissie bestaat uit drie door de rector aan te wijzen leden en wordt voorgezeten door een lid van de directie.
3. Indien een beroep betrekking heeft op een beoordeling gedaan door een lid van deze commissie dan neemt dit lid niet aan de beraadslagingen deel.
4. De schoolexamencommissie hoort de examinerator en, indien de schriftelijke toelichting van de kandidaat niet voldoende helder is, de kandidaat.
5. De schoolexamencommissie kan zich laten bijstaan door een door haar aan te zoeken deskundige.
6. De examinerator van de kandidaat die in beroep gaat, stelt de voorzitter van de schoolexamencommissie een exemplaar van de toets en het correctiemodel dan wel de beschrijving van de opdracht met de uitgereikte beoordelingscriteria ter hand. De houder van het werk stelt dit de voorzitter ter hand.
7. De schoolexamencommissie doet binnen vijf schooldagen een bindende uitspraak en brengt de examinerator en de kandidaat, en indien deze minderjarig is de ouders, schriftelijk op de hoogte.
8. Is binnen de in lid 1 gestelde termijn geen beroep aangetekend bij de schoolexamencommissie dan is de beoordeling definitief vastgesteld.

Artikel 17 **Verlenging van het schoolexamen.**

1. Het bevoegd gezag stelt regels vast voor de mogelijke verlenging van de duur van het schoolexamen.
2. Bij de rapportvergaderingen in het voorjaar kunnen de examineratoren aan kandidaten in de leerjaren 3 VMBO, 4 HAVO, 4 VWO en 5 VWO een bindende voorwaarde opleggen omtrent opnieuw of alsnog af te leggen toetsen in een of meer vakken in dat schooljaar en omtrent het naar behoren afronden van dossiers.
3. Aan het einde van het schooljaar wordt door de examineratoren t.a.v. alle kandidaten in klas 3 VMBO, 4 HAVO en 4 en 5 VWO, mede gelet op de resultaten van herkansingen zoals bedoeld in lid 2 een bindende uitspraak gedaan over het al dan niet vervolgen van het schoolexamen in het volgende leerjaar.
4. Het derde leerjaar in het VMBO, het vierde leerjaar HAVO en het vierde leerjaar en vijfde leerjaar VWO kan opnieuw moeten worden afgelegd, in zijn geheel of in onderdelen eventueel aangevuld met onderdelen van de vrije ruimte. Zulks is noodzakelijk indien een meerderheid van de examineratoren daartoe besluit.
5. a. Indien een kandidaat in 5 HAVO / 6 VWO het gehele leerjaar overdoet, vervallen de eindcijfers van schoolexamenvakken die met een voldoende zijn afgerond niet.
b. Indien een kandidaat in de leerjaren 3 VMBO, 4 HAVO, 4 VWO en 5 VWO het gehele leerjaar overdoet, vervallen de eindcijfers van schoolexamenvakken die met een voldoende zijn afgesloten.
6. De kandidaat genoemd in lid 5 van dit artikel behoudt zijn recht op herkansingen overeenkomstig artikel 9 van dit reglement.

Deel 3: Het centraal examen

Artikel 18 **Eindexamenbesluit**

1. Het centraal examen wordt in het laatste leerjaar afgenomen conform het Eindexamenbesluit VMBO en het Eindexamenbesluit profielen VWO en HAVO. Het kent drie tijdvakken: het eerste, het tweede en het derde tijdvak.

Artikel 19 **Regels omtrent het centraal examen**

1. De rector zorgt ervoor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd.
2. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd mededeling van door de CEVO vastgestelde errata.
3. De rector draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
4. Zij die toezicht houden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de rector samen met het gemaakte examenwerk.
5. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die zitting worden toegelaten.
6. Tijdens het eerste uur van een toets mag een kandidaat de zitting niet verlaten.
7. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets blijven in het examenlokaal tot het einde van die zitting.

Artikel 20 **Beoordeling centraal examen**

1. De rector doet het gemaakte werk van het centraal examen met een exemplaar van de opgaven en met het proces-verbaal toekomen aan de examinerator. Deze beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen van het CEVO toe. De examinerator drukt zijn beoordeling uit in een score volgens de eerder genoemde beoordelingsnormen. Vervolgens overhandigt hij de score en het beoordeelde werk aan de rector.
2. De rector doet de ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal aan de door de minister aangewezen gecommiteerde toekomen.
3. De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe.

Artikel 21 **Vaststelling score en cijfer centraal examen**

1. De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen. De rector stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de in de vorige volzin genoemde score en met inachtneming van de door de CEVO gegeven regels voor de omzetting van scores in cijfers voor het centraal examen.

Artikel 22 **Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen**

1. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad, kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.

Artikel 23 **Afwezigheid bij centraal examen**

1. Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van de rector is verhinderd bij een of meer toetsen aanwezig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen zoveel mogelijk te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de rector aan bij de staatsexamencommissie. In dat geval deelt de rector aan de commissie mee welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en voor het eventueel reeds afgelegde deel van het centraal examen heeft behaald, alsmede, wanneer zich dat voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 32, eerste, tweede dan wel derde lid, en waaruit deze toepassing bestaat.

Artikel 24 **Eindcijfer eindexamen**

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De rector bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Dit eindcijfer is een geheel getal.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 25 **Uitslag VMBO**

De kandidaat die eindexamen VMBOt heeft afgelegd, is geslaagd indien

1. het gemiddelde van de behaalde cijfers tijdens het centraal examen onafgerond, tenminste 5,5 bedraagt;

én

2.
 - a. voor al zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer is behaald,
 - b. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 en voor de overige vakken het eindcijfer 6 of meer is behaald,
 - c. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4, tenminste één eindcijfer 7 en de overige eindcijfers 6 of hoger is behaald,
 - d. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5, tenminste één eindcijfer 7 en de overige eindcijfers 6 of hoger is behaald.

én

3. Het sectorwerkstuk moet als "voldoende" of "goed" zijn beoordeeld.

én

4. De vakken KV1 en LO van het gemeenschappelijk deel moeten als "voldoende" of "goed" zijn beoordeeld.

én

Bovendien moeten de handelingsdelen en de grote praktische opdrachten zijn beoordeeld met "naar behoren".

Artikel 26 **Uitslag HAVO en VWO**

De kandidaat die eindexamen VWO of HAVO heeft afgelegd, is geslaagd indien

1. het gemiddelde van de behaalde cijfers tijdens het centraal examen onafgerond, tenminste 5,5 bedraagt;

én

2

- a. voor al zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer is behaald,
- b. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer is behaald, dan wel
- c. indien voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, een vier dan wel voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 is behaald dan wel voor één van deze vakken 4 en voor één van deze vakken 5 is behaald, en voor de overige vakken een 6 of hoger, waarbij het gemiddelde tenminste 6,0 is.

én

3. De afzonderlijke onderdelen van het combinatiecijfer moeten minstens met een 4 worden afgesloten. Cijfers voor maatschappijleer, het profielwerkstuk en – op het VWO – ANW maken deel uit van het combinatiecijfer.

én

4. De vakken CKV en LO van het gemeenschappelijk deel moeten zijn beoordeeld als "voldoende" of "goed".

Let op! Het Ministerie van Onderwijs gaat de examenregeling nog verder aanscherpen met ingang van het schooljaar 2012-2013.

Artikel 27 **Vaststelling uitslag**

1. De rector en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van artikel 25 en 26.
2. De uitslag luidt "geslaagd voor het eindexamen" of "afgewezen voor het eindexamen".

3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de rector en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 28 **Herkansing centraal examen**

1. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, nadat de cijfers zijn bekend gemaakt, het recht om in het tweede tijdvak of, indien artikel 23, lid 1 van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen.
2. De kandidaat stelt de rector voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 27 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.

Artikel 29 **Diploma en cijferlijst VMBO**

1. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
 - b. de vakken en het onderwerp of de titel van het sectorwerkstuk, alsmede de beoordeling van het sectorwerkstuk,
 - c. de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding,
 - d. de eindcijfers voor de examenvakken, alsmede
 - e. de uitslag van het eindexamen.
2. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop de leerweg is vermeld die bij de uitslag is betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die tenminste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar maakt.

Artikel 30 **Diploma en cijferlijst HAVO / VWO**

1. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
 - b. de vakken en het onderwerp van het profielwerkstuk, alsmede het cijfer voor het profielwerkstuk,
 - c. de beoordeling van de vakken CKV en LO,
 - d. de eindcijfers voor de examenvakken, alsmede
 - e. de uitslag van het eindexamen.
2. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die tenminste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar maakt.

Artikel 31 **Bewaren examenwerk**

1. Het werk van het centraal examen der kandidaten wordt gedurende zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de rector, ter inzage voor belanghebbenden. Het inzien van het werk dient tevoren te worden aangevraagd. Na het verstrijken van de termijn van zes maanden wordt het werk vernietigd.

Artikel 32 **Afwijking wijze van examineren**

1. De rector kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de rector de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. Er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
 - b. De aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen bestaat uit een verlenging van de duur van de toets met ten hoogste 30 minuten en/of het aanbieden van de examenopgaven en bijlagen in grootschrift.
 - c. De aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen bestaat uit de mogelijkheid tot het gebruik van een computer voor het leesexamen Nederlands indien er

een deskundigenverklaring als genoemd in lid a is opgesteld met betrekking tot (visuele) dyslexie. In dit geval stelt de kandidaat tenminste twee weken voor de betreffende toets de rector (t.a.v. de examencommissie) schriftelijk op de hoogte van de wens een computer te gebruiken.

- d. De aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen bestaat uit de mogelijkheid tot het gebruik van een daisy-CD voor alle vakken van het CE indien er een deskundigenverklaring als genoemd in lid a is opgesteld met betrekking tot dyslexie. In dit geval stelt de kandidaat tenminste twee weken voor de betreffende toets de rector (t.a.v. de examencommissie) schriftelijk op de hoogte van de wens een daisy-CD te gebruiken.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften krachtens het Eindexamenbesluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij examen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De bedoelde afwijking kan betrekking hebben op die vakken waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van een toets met ten hoogste 30 minuten.
5. Van elke afwijking op grond van het tweede en derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.